

Процес изградње мира на Балкану, иако је постигао успех, још није довршен, а посебно треба водити рачуна о Босни и Херцеговини, Косову и Македонији, оцењује се у тексту "Балкан и даље може бити изгубљен" Сорена Јесен-Петерсена и Данијела Сервера у данашњем "Њујорк тајмсу".

Док се НАТО, САД, Европска унија и Организација за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) припремају за самите ове јесени, Балкан и даље може да упропасти забаву", наводи се у тексту Петерсена и Сервера.

Процес успостављања мира је подстакао изванредан успех - крај рата у БиХ, пад Слободана Милошевића и успон демократске Србије, независност Косова, блиско чланство Хрватске у ЕУ, оцењује се у тексту.

"Три питања прогоне регион: БиХ је земља и даље у трајним – мада тренутно ненасилним - етнички тензијама, односи Србије и Косова су нерешени и Македонија не може да уђе у НАТО или ЕУ док се не разреши противљење Грчке њеном имену", наводи аутори анализе.

Бивши шеф Унмика и изасланик високог комесара УНХЦР-а Јесен-Петерсен и стручњак за Балкан Сервер додају да је "неуспех на Балкану и даље могућност и подједнако би понизио Европљане и Американце".

"Мисија изградње мира на Балкану још није довршена, чак и после 15 година често блиске сарадње САД и ЕУ. Тек када све земље региона буду неповратно на путу ка ЕУ, моћи ћемо да слаavimo. Вероватно није потребно више од пет година. До тада, морамо држати Балкан на путу, обезбеђујући да БиХ, Косово и Македонија остану у возу", наводе аутори.

У тексту се наводи да је "добра идеја" почетак преговора Београда и Приштине о практичним питањима, али се оцењује да ће Србија покушати да искористи разговоре како би предложила "корекцију" граница Косова.

"Ово померање граница како би се прилагодиле етничким разликама је опасно и отворило би питање граница на целом Балкану: извесно у Македонији и БиХ, али вероватно и на областима насељеним Албанцима на југу Србије и у Црној Гори", оцењује се у тексту.

Србија и Косово треба да се држе постављеног задатка, успоставе добре односе по сијасет практичних питање на основу узајамног поштовања, како је захтевано приступањем ЕУ, пишу Јесен-Петерсен и Сервер.

Они наводе да проблеми у БиХ потичу од устава земље наметнутог мировним преговорима у Дејтону, чиме је створена нефункционална држава неспособна да испуни многе захтеве за чланство у НАТО и ЕУ.

Напори да се Устав измени амандманима нису успели, наводи се у тексту и додаје да Брисел и Вашингтон треба да поставе јасне критеријуме које ће Сарајево морати да испуни пре и током приступања ЕУ.

"Недавни избори у БиХ отворили су нове могућности за реформе, а напредовање Србије ка ЕУ треба да зависи од њене спремности да инсистира да босански Срби сарађују са Муслиманима и Хрватима у тој земљи на промени устава на начин који би омогућио чланство у ЕУ", наводи се у тексту.

Брисел и Вашингтон треба да помогну да се реши спор Македоније и Грчке око имена, а уз спремност Скопља да прихвати географску одредницу у имену, време је да ЕУ Македонији да датум почетка приступних преговора, закључују аутори.

(Блиц)